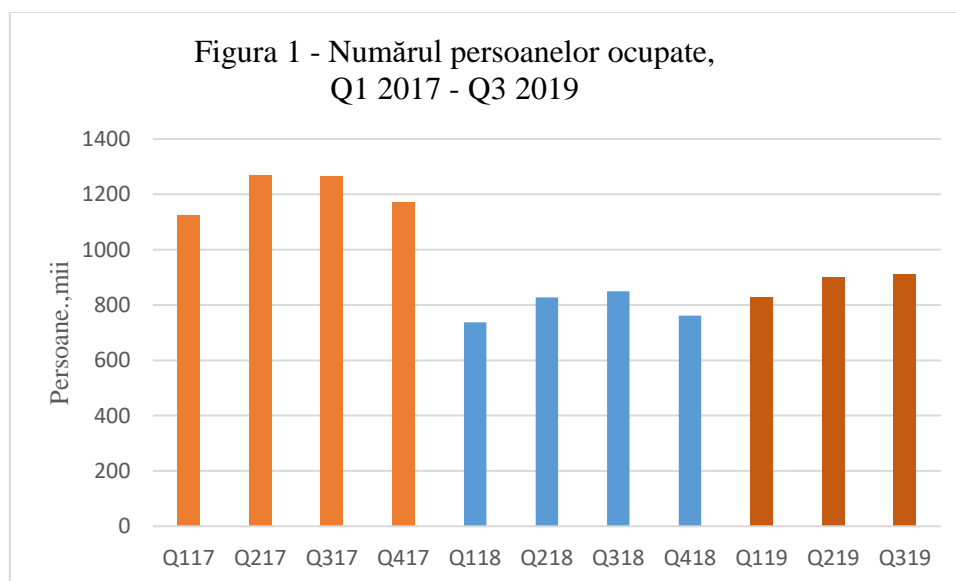

Modificări în Ancheta forței de muncă din Republica Moldova – prezentare generală și evaluare a impactului

Rezumat :

Începând cu anul 2019 au fost operate câteva schimbări importante în statisticile publicate privind piața muncii din Moldova. Modificările au fost făcute în conformitate cu revizuirea importantă a metodologiei cercetării în rezultatul celor mai recente standarde și practici internaționale. Impactul acestor schimbări a fost foarte vizibil, în special în statisticile privind ocuparea forței de muncă și șomajul. Figura 1 arată nivelul ocupării forței de muncă în perioada anilor 2017 și 2019. După cum se poate observa, schimbările importante ale seriei de timp au loc atât la începutul anului 2018¹, cât și, deși mai puțin substanțiale, la începutul anului 2019.

De asemenea, se pot observa schimbări în alți indicatori ai pieței muncii, cum ar fi cei privind șomajul. Aceste mișcări sunt rezultatul modificărilor metodologiei care sunt concepute pentru a îmbunătăți calitatea statisticilor în diverse moduri. Modificările introduse și impactul acestora asupra indicatorilor statistici sunt explicate în această notă.

Punctele cheie din raport includ:

¹ Chestionarele AFM pentru anul 2018 au permis calcularea „ocupării” în conformitate cu noua definiție, adoptată de-a 19^a Conferință Internațională a Statisticienilor Muncii în 2013.

- Cele mai recente standarde statistice internaționale ale Biroului Internațional al Muncii (BIM) au fost aplicate în chestionarul Anchetei Forței de Muncă (AFM) începând cu primul trimestru al anului 2018, iar seria care aplică aceste standarde a fost publicată pentru prima dată cu rezultatele din primul trimestru al anului 2019.-Aceste standarde actualizează definițiile de ocupare și șomaj cu scopul de a genera informații mai detaliate și mai semnificative cu privire la implicarea pe piața muncii și participarea la munca remunerată și cea neplătită.
  - În acest nou cadru, producerea de bunuri pentru consum propriu nu este inclusă în definiția ocupării, ci este identificată ca o formă diferită de muncă. Ca urmare, populația ocupată este mai mică atunci când se aplică noile standarde.
  - Și invers, estimările șomajului pot fi mai mari, deoarece unele dintre persoanele care nu mai sunt identificate ca ocupate, pot fi acum identificate ca șomeri.
- Un nou concept de populație și estimările actualizate ale numărului populației au fost introduse începând cu primul trimestru al anului 2019, la fel și cu recalculările respective pentru 2018. Conceptul de populație aplicat acum este populația cu reședință obișnuită (populația rezidentă), așa cum este utilizată pe scară largă pe plan internațional. Estimările numărului populației au fost, de asemenea, actualizate ținând cont de rezultatele recensământul populației din 2014. Rezultatul acestor schimbări este un număr mai mic al populației. Acest lucru are un impact asupra estimărilor pieței muncii, generând estimări mai scăzute ale ocupării, șomajului și toți indicatorii derivați.

Recalculările efectuate pentru anul 2018 permit compararea seriilor de date vechi și noi pentru a analiza impactul modificărilor (secțiunea 2 din raport). După cum este explicat mai detaliat în raport, modificările estimărilor sunt în conformitate cu așteptările, având în vedere schimbările operate în metodologie. Impactul asupra unora dintre indicatorii cheie este prezentat în tabelul A.

Tabel A - Impactul modificărilor asupra estimărilor numărului persoanelor ocupate, 2018

	2018			
	Standard vechi, populația stabilă (serii vechi)	Standard nou, populația stabilă	Standard nou, populația rezidentă (serii noi)	Total modificări (seriile noi față de seriile vechi)
	Persoane, mii			%
Ocupare (persoane)	1252,2	1028,3	794,1	-37
Șomaj (persoane)	38,4	44,0	34,1	-11
	%			PP
Rata de participare la forța de muncă	43,3	35,9	37,3	-6,0
Rata de ocupare	42,0	34,5	35,8	-6,2
Rata șomajului	3,0	4,1	4,1	+1,1

- Noua estimare a ocupării forței de muncă pentru anul 2018 a fost de 794,1 mii. Aceasta a fost cu 37% mai mică decât estimarea ocupării vechi (1252,2). Aproximativ

jumătate din această diferență se datorează introducerii noilor standarde, iar cealaltă jumătate – datorită modificării definiției și estimării populației.

- Noile standarde au provocat o estimare mai mare a șomajului, dar aceasta a fost anulată prin impactul noii definiții și estimări ale populației. În general, noua estimare a șomajului pentru anul 2018 a fost de 34,1 mii, care a fost cu 11% mai mică decât cea anterioară (38,4 mii).
- Participarea forței de muncă a fost cu 6 puncte procentuale mai mică în noua serie (37,3% față de 43,3%), în timp ce rata de ocupare a fost cu 6,2 puncte procentuale mai mică (35,8% față de 42,0%). Între timp, rata șomajului a fost cu 1,1 puncte procentuale mai mare (4,1% față de 3,0%). Reducerea acestor rate-cheie a fost cauzată în totalitate de introducerea noilor standarde.

O modificare metodologică suplimentară a fost introdusă în primul trimestru al anului 2019, când s-au actualizat cadrul și metodologia de eșantionare (secțiunea 3 din raport). Nu este posibil de a estima impactul direct al acestor modificări asupra indicatorilor. Prin urmare, există o ruptură a seriei de timp între tr.IV 2018 și tr.I 2019, care ar trebui să fie luată în considerare la analiza seriilor de timp. Direcția rupturii este cunoscută, și anume o ruptură ascendentă (nivelul mai mare al estimărilor) atât pentru ocupare, cât și pentru șomaj. Acest lucru se poate explica prin faptul că unele zone mai noi de locuințe sunt acum incluse în eșantion, care au un nivel relativ mai ridicat al implicării pe piața muncii.

Modificările introduse îmbunătățesc calitatea statisticilor obținute și au fost implementate pentru a aplica bunele practici și standarde internaționale actualizate.

Un beneficiu suplimentar al introducerii noilor standarde internaționale statistice ale BIM este acela că permite generarea unor indicatori suplimentari pentru a sprijini o analiză și o înțelegere mai detaliată a muncii și a implicării pe piața muncii (secțiunea 4 din raport).

Modificările și impactul acestora sunt discutate mai detaliat în capitolul principal al raportului.

Acest raport a fost elaborat de Departamentul de Statistică al Biroului Internațional al Muncii (Kieran Walsh și Desiree Manamela) în colaborare cu Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova.

1. Introducere:

Modificări în metodologia și definițiile statistice sunt specifice tuturor domeniilor statistice. Scopul general al modificărilor este, de obicei, îmbunătățirea calității² statisticilor, generate, spre exemplu, de relevanța, coerența, claritatea și comparabilitatea acestora. Natura schimbărilor este, de asemenea, variată, provenind uneori de la introducerea unui nou cadru statistic la nivel internațional, introducerea sau actualizarea surselor naționale de date sau a diferitor metode, cum ar fi cele de eșantionare etc.

În cazul statisticilor privind munca, Cercetarea națională Ancheta forței de muncă din Moldova (AFM) și statisticile rezultate din aceasta au fost supuse unor modificări diferite de la începutul anului 2018. Scopul acestor modificări este utilizarea celor mai actualizate informații disponibile, în special din recensământul populației din 2014 și introducerea celor mai recente standarde internaționale privind statisticile muncii.

1.1 Modificările introduce în AFM:

Trei modificări importante au fost introduse în metodologia AFM care au avut un impact asupra rezultatelor pentru 2018 și 2019.

1. **Introducerea standardelor statistice actualizate, adoptate la cea de-a 19-a Conferință Internațională a Statisticienilor Muncii (CISM):** În 2013, comunitatea internațională a convenit asupra standardelor care furnizează definiții actualizate pentru statisticile cheie privind ocuparea, șomajul și statisticile conexe privind munca. În primul trimestru al anului 2018 a fost modificat chestionarul AFM din Moldova pentru a aplica cele mai noi standard.
2. **Revizuirea numărului populației și modificarea conceptului de populație de referință :** estimările populației sunt utilizate pentru a pondera rezultatele AFM. În 2019, s-a schimbat definiția utilizată a populației pentru a fi în corespundere cu practicile internaționale tipice. În același timp, estimările populației utilizate au fost actualizate pentru a ține cont de datele recensământului populației din 2014.
3. **Schimbarea designului și a cadrului de eșantionare :** Utilizând datele recensământului populației din 2014, eșantionul de gospodării selectate pentru AFM a fost revizuit pentru a se asigura că este actualizat și reprezentativ. De-așemenea, a fost actualizată metodologia de eșantionare. Aceste modificări au fost introduse în primul trimestru al anului 2019.

Fiecare dintre aceste modificări a avut un impact asupra rezultatelor generate de AFM. Modificările metodologice sunt explicate mai detaliat în anexa la această notă. Pentru restul notei, ne vom concentra pe ilustrarea impactului modificărilor asupra statisticilor publicate.

Biroul Național de Statistică (BNS) a continuat să publice statistici privind piața muncii, aplicând vechile standarde și estimări ale populației până în trimestrul IV 2018. În primul trimestru al anului 2019, noua serie cu toate modificările metodologice incluse a fost publicată. În plus, au fost făcute recalculări pentru anii 2017-2018 luând în considerație noua

---

² Statistical quality is a function of a range of issues. See the UN National Quality Assurance Frameworks Manual pages 7 to 8 for a brief description: <https://unstats.un.org/unsd/methodology/dataquality/references/1902216-UNNQAFManual-WEB.pdf>

Statistical quality is a function of a range of issues. See the UN National Quality Assurance Frameworks Manual pages 7 to 8 for a brief description: <https://unstats.un.org/unsd/methodology/dataquality/references/1902216-UNNQAFManual-WEB.pdf>

definiție a populației³. Secțiunea 2 a acestei note se bazează pe o comparație a seriei vechi și noi folosind datele din 2018. Acest tip de abordare comparativă a fost utilizat în multe țări pentru a estima impactul schimbărilor în seriile statistice.

Pentru modificarea designului și a cadrului de eșantionare nu este posibilă nici o estimare directă a impactului, deoarece nu a existat nicio perioadă în care atât eșantionul vechi cât și cel nou să fie utilizate simultan. Cu toate acestea, impactul preconizat este discutat în termeni generali mai târziu în raport (a se vedea secțiunea 3). Capitolul 4 prezintă o analiza suplimentară, care a devenit disponibilă cu aplicarea noilor standarde.

2. Impactul modificărilor – introducerea noilor standard și modificarea definiției și numărului populației

În acest capitol încercăm să explicăm impactul diferitelor modificări asupra indicatorilor cheie. În timp ce toți indicatorii derivați din AFM sunt influențați de modificări, în interesul clarității, accentul principal al acestei note este asupra estimărilor ocupării și a șomajului. Vom începe analiza cu evaluarea impactului introducerii noilor standarde statistice, adoptate de CISM-19. Impactul definițiilor și estimărilor populației, precum și diferența generală dintre seria veche și cea nouă este analizată în secțiunea 2.2.

2.1 Impactul introducerii noului standard internațional CISM-19

2.1.1 Impactul noului standard asupra estimărilor ocupării

Cu introducerea standardului CISM-19, reducerea numărului populației ocupate a fost un rezultat așteptat. După cum se explică mai detaliat în anexă, una dintre modificările majore introduse cu noile standarde este elaborarea unei definiții mai înguste a *ocupării*, împreună cu elaborarea unor forme suplimentare de *muncă* pentru a fi măsurate separat. Mai exact, unele activități neplătite, cum ar fi munca depusă pentru producerea produselor destinate consumului familial, anterior erau incluse în ocupare. În conformitate cu noile standarde, ele sunt considerate „muncă pentru consum propriu” și nu mai fac parte din ocupare. Acest tip de activitate, în special producerea produselor agricole pentru familie, este răspândit în Moldova și era inclus în estimarea numărului populației ocupate, publicat în conformitate cu standardele vechi, în cazul când aceste persoane lucrau mai mult de 20 de ore pe săptămână.

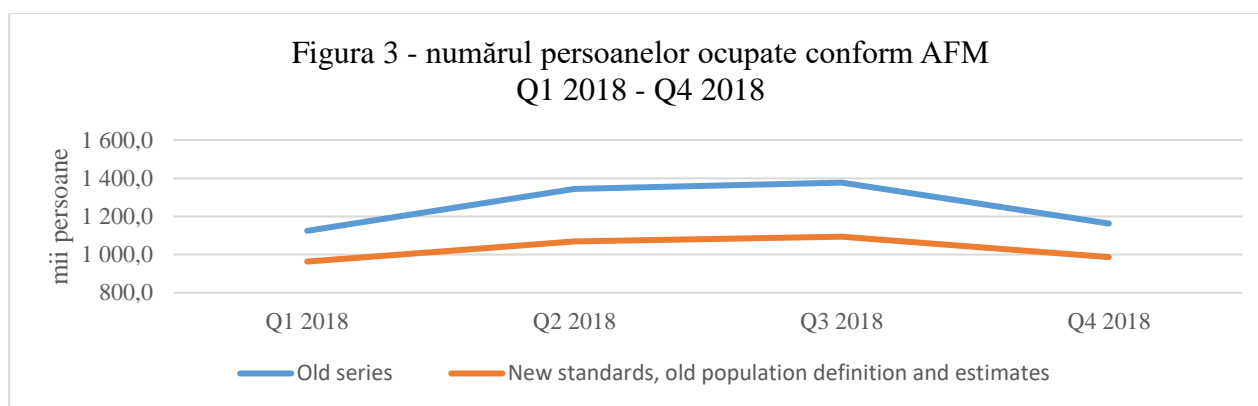
Modificarea standardelor a fost introdusă ca reacție la cererile de date care arată mai clar diferențele tipuri de muncă pe care oamenii le desfășoară și totodată să fie aplicate o definiție a ocupării mai strâns legată de interesele politicilor de ocupare.

Numărul persoanelor ocupate

Cel mai simplu mod de a ilustra impactul schimbării este de a arăta cum ar fi fost seria dacă introducerea noilor standarde ar fi singura modificare. Acest lucru este ilustrat în figura 3 și tabelul 2 care arată datele pentru anul 2018.

---

³ Rezultatele AFM vor fi recalculat luându-se în considerație noua definiție a populației pentru anii 2014-2018.

Table 2 – Ocuparea: impactul introducerii definiției noi – tr.I 2018 – tr.IV 2018

	Tr.I 2018	Tr.II 2018	Tr.III 2018	Tr.IV 2018	Media anuală 2018
	Mii persoane				
Standard vechi, populația stabilă	1124,6	1343,4	1377,3	1163,6	1252,2
Standard nou, populația stabilă	963,6	1069,6	1093,9	986,0	1028,3
Diferența datorită noului standard (%)	-14	-20	-21	-15	-18

După cum se poate observa, nivelul de ocupare înregistrat folosind noile standarde a fost în medie cu 18% mai mic în 2018 decât vechea serie de date. Această diferență se referă exact la persoanele care se ocupau cu agricultura pentru a produce produse alimentare pentru consumul familiei și nu mai sunt incluse în ocuparea forței de muncă. Un alt mod de a pune acest lucru este faptul că 18% dintre cei care erau ocupați în conformitate cu vechile standarde lucrau în agricultură pentru a produce produse alimentare pentru consumul familiei pentru mai mult de 20 de ore în săptămâna de referință, fără a avea un alt loc de muncă.

Nivelul de impact a fost diferit de-a lungul trimestrelor anului, datorită naturii sezoniere a muncii agricole. Trimestrul 1 și trimestrul 4 sunt perioadele în care există cea mai mică muncă agricolă, ceea ce înseamnă că diferența a fost relativ mai mică (respectiv 14% sau 15%). În perioada maximă agricolă (trimestrul 2 și trimestrul 3) diferența a fost de 20% sau mai mult.

Putem repeta această analiză pentru diferite subgrupuri ale populației pentru a arăta unde impactul este cel mai mare. În esență, acest lucru arată că impactul este cel mai mare în rândul grupurilor care lucrează mai des în agricultură. Tabelul 3 prezintă comparația pentru o selecție de subgrupuri în funcție de media din 2018. În primul rând, atunci când analizăm sectoarele de activitate, vedem că, așa cum era de așteptat, întreaga diferență este prezentată în sectorul Agricultură, silvicultură și pescuit. În conformitate cu vechile standarde, nivelul mediu de ocupare în acest sector pentru anul 2018 a fost de 452,0 mii, conform noilor standarde acesta este de aproximativ jumătate (228,1 mii). Alte puncte de notat includ:

- Impactul a fost același pentru bărbați și femei (reducere de 18% pentru fiecare).
- După grupe de vârste, în valoare absolută, cel mai mare impact a fost înregistrat la grupa 25-54 ani (-114,0 mii), care cuprinde majoritatea persoanelor ocupate. Totuși,

proporțional, cel mai mare impact a fost în rândul persoanelor în etate, în care o pondere mai mare făcea muncă agricolă pentru a produce produse alimentare pentru familie, considerată anterior fiind în ocupare.

- De loc surprinzător, aproape întreg impactul se observă în estimarea ocupării din zonele rurale, care s-a redus cu 210,9 mii sau 29%, și cu o reducere minoră în zonele urbane (-2%).
- La fel, de loc surprinzător, în rândul celor 4 zone din Moldova cea mai mare reducere a fost în Centru, unde agricultura este predominantă, micșosându-se cu 34% conform noului standard față de standardul vechi. În schimb, numărul populației ocupate în Chișinău a fost mai mult sau mai puțin modificată de noile standarde, deoarece munca agricolă nu este specifică.

Tabel 3: Impactul introducerii noilor standarde în Ocupare asupra ocupării după sub-grupe de populație, 2018

	2018, media		Diferența (mii)	Diferența (%)
	Standard vechi, populație stabilă	Standard nou, populație stabilă		
	Număr de persoane, mii			%
<i>Total</i>	1252,2	1028,3	-224,0	-18
<i>Sectoare economice</i>				
Agricultură, silvicultură, piscicultură	452,0	228,1	-224,0	-50
Alte sectoare	800,2	800,2	0,0	0
<i>Sexe</i>				
Bărbați	621,9	509,6	-112,3	-18
Femei	630,3	518,7	-111,7	-18
<i>Vârstă</i>				
15-24 ani	85,1	70,6	-14,6	-17
25-54 ani	879,6	765,6	-114,0	-13
55-64 ani	221,3	167,5	-53,8	-24
65+	66,3	24,6	-41,7	-63
<i>Urban/Rural</i>				
Urban	536,0	522,8	-13,1	-2
Rural	716,3	505,4	-210,9	-29
<i>Zone</i>				
Nord	371,2	311,2	-60,1	-16
Centru	359,3	236,2	-123,1	-34
Sud	202,5	165,8	-36,7	-18
Municipiul Chișinău	319,2	315,1	-4,1	-1

Rata de ocupare

Un alt indicator important de evidențiat este raportul dintre ocuparea forței de muncă și populație. Modificarea ponderii ocupării total populație este în concordanță cu modificările

numărului de persoane ocupate, deoarece în acest caz populația totală implicată este aceeași. Tabelul 4 arată modificarea ratei de ocupare diferite subgrupuri în medie pentru 2018. În general, rata de ocupare a fost cu 9,7 puncte procentuale mai mică în conformitate cu noile standarde. Pe grupe de vârstă, cele mai mari reduceri au fost în grupurile de vârstă 55-64 și 65+, zonele rurale și zona Centru.

Tabel 4: Impactul introducerii noilor standarde în ocupare asupra Ratei de ocupare după subgrupe de populație, 2018

	2018 media		Diferența (pp) PP
	Standard vechi, populație stabilă	Standard nou, populație stabilă	
	Rata de ocupare %		
<i>Total</i>	42,0	34,5	-7,5
<i>Sex</i>			
Bărbați	44,2	36,2	-8,0
Femei	40,0	32,9	-7,1
<i>Vârstă</i>			
15-24 ani	19,3	16,0	-3,3
25-54 ani	53,1	46,3	-6,9
55-64 ani	46,6	35,3	-11,3
65+	16,1	6,0	-10,1
<i>Urban/Rural</i>			
Urban	40,9	39,9	-1,0
Rural	42,8	30,2	-12,6
<i>Zone</i>			
Nord	42,9	35,9	-6,9
Centru	42,3	27,8	-14,5
Sud	35,1	28,7	-6,3
Municipiul Chișinău	46,3	45,7	-0,6

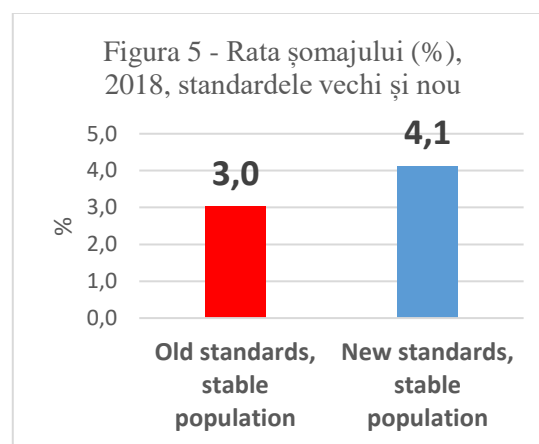
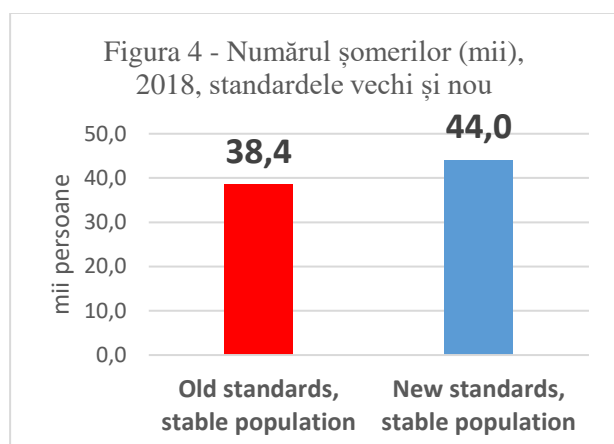
2.1.2 Impactul noilor standarde asupra șomajului

Cu introducerea noilor standarde, așteptările ar fi ca numărul șomerilor și rata șomajului ar fi mai mari. Motivul pentru aceasta este că unele dintre persoanele care nu mai sunt incluse în numărul persoanelor ocupate sunt aproape sigure că sunt în căutare și sunt disponibile pentru muncă. Evidențierea acestui grup a fost una dintre argumentele pentru modificările standardelor, pentru a arăta situații în care oamenii lucrează pentru a produce hrană pentru consumul familiei, dar totodată și caută și sunt disponibili pentru munca plătită. În conformitate cu vechile standarde, această situație nu se reflecta în statisticile șomajului.

În plus, atunci când avem în vedere rata șomajului, ne așteptăm să fie mai mare, deoarece rata șomajului este calculată prin împărțirea numărului de șomeri la forța de muncă (înmulțit cu 100). Având până acum un număr mai mare de persoane ocupate, în conformitate cu noile standarde forța de muncă (angajată + șomer) este mai mică, din cauza nivelului mai scăzut al ocupării. Aceasta înseamnă că numărătorul (șomajul) este mai mare și numitorul (forța de

muncă) este mai mic, ceea ce face ca rata șomajului să fie mai mare. Rezultatele din Moldova respectă aceste așteptări așa cum se arată în figurile 4 și 5.

Numărul șomerilor conform noului standard a fost în 2018 în medie de 44,0 mii, cu 5,6 mii (15%) mai mare față de numărul conform standardului vechi. Între timp, rata șomajului înregistrată (figura 5) a fost cu 1,1 puncte procentuale mai mare (4,1% față de 3,0%).

Tabelul 5 arată care a fost impactul asupra ratei șomajului în diferite grupuri de populație. De exemplu, impactul a fost relativ mai mare asupra ratei șomajului la bărbați, decât la femei. La fel, ca și în cazul ocupării, impactul asupra ratei șomajului a fost foarte mic în zonele urbane și în municipiul Chișinău.

Tabel 5: Impactul introducerii standardului nou asupra ratei șomajului după sub-grupe de populație, 2018

	2018 media		Diferența (pp)
	Standard vechi, Populația stabilă	Standard nou, Populația stabilă	
	Rata șomajului (%)		PP
<i>Total</i>	3,0	4,1	1,1
<i>Sexe</i>			
Bărbați	3,5	5,1	1,5
Femei	2,5	3,2	0,7
<i>Vârste</i>			
15-24 ani	7,4	9,9	2,4
25-54 ani	3,0	4,0	0,9
55-64 ani	1,9	2,7	0,8
65+	*	*	*
<i>Urban/Rural</i>			
Urban	4,5	4,6	0,1
Rural	1,9	3,6	1,7
<i>Zone</i>			
Nord	3,3	4,4	1,1
Centru	1,6	3,5	1,9
Sud	2,2	3,2	1,0
Municipiul Chișinău	4,8	4,9	0,1

* Prea puține observații pentru a oferi o estimare

2.2 Impactul revizuirii estimării numărului populației și schimbarea conceptului de populație de referință

Pentru a înțelege impactul estimării numărului populației și a modificărilor acestui concept asupra indicatorilor forței de muncă, trebuie mai întâi să înțelegem impactul acestuia asupra populației folosite la ponderarea AFM. Acestea sunt descrise mai detaliat în anexă. În linii mari, modificările importante de notat au fost:

- Numărul total al populației este acum mai mic (26%), deoarece persoanele care nu sunt de obicei rezidente nu mai sunt incluse în estimarea populației. Întrucât numărul populației este mai mic, toți indicatorii forței de muncă indiferent de statut (de exemplu, numărul de persoane ocupate sau șomere) sunt mai mici.
- Distribuția populației este diferită, deoarece impactul a fost mai mare în unele grupuri decât în altele. De exemplu, cel mai mare impact a fost observat în zonele urbane (-33%) și grupele de vârstă mai tinere. Deoarece diferitele subgrupuri de populație au niveluri diferite de participare pe piața muncii, această schimbare a distribuției are un impact asupra ratelor cheie, cum ar fi rata de ocupare și rata șomajului.

Deoarece estimările populației sunt folosite pentru a pondera rezultatele AFM, modificările au avut un impact asupra indicatorilor pieței muncii, așa cum este descris mai jos.

2.2.1 Impactul numărului nou al populației asupra estimării ocupării

Pentru a permite această comparație, datele au fost calculate folosind atât numărul populației stabile, cât și numărul populației rezidente. Numărul populației stabile a fost utilizat pentru analiza prezentată în sub-capitolul 2.1. În acest sub-capitol indicatorii sunt estimați utilizând numărul populației cu reședință obișnuită. Ne vom concentra doar pe datele medii pentru 2018.

În tabelul 6 putem vedea 3 serii de date diferite. Primele 2 sunt cele descrise deja în sub-capitolul 2.1, în timp ce al treilea este setul nou de estimări bazat pe ambele modificări, noul standard și numărul populației rezidente. Comparând toate cele 3, putem analiza impactul schimbării numărului populației (coloana „Schimbare datorată estimărilor populației”), plus modificarea generală atunci când sunt aplicate ambele modificări (coloana „Schimbare totală (estimare veche față de cea nouă)”).

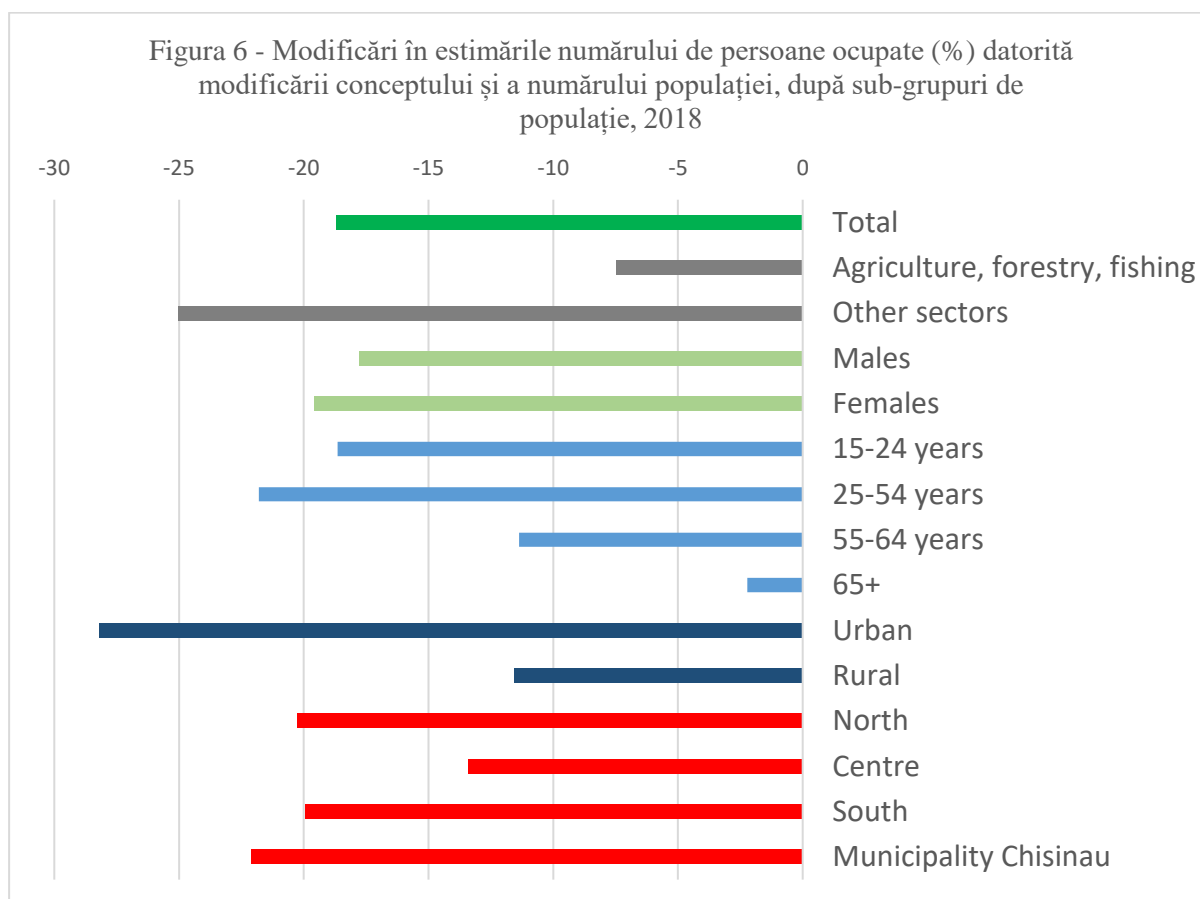
Numărul persoanelor ocupate

Utilizarea numărului populației rezidente au determinat o reducere de 234,2 (19% din estimarea inițială) a numărului de persoane ocupate. Când a fost combinat cu introducerea noilor standarde, nivelul de ocupare, înregistrat pentru 2018 a fost de 794,1 mii, ceea ce a fost cu 458,2 sau cu 37% mai mic decât nivelul înregistrat în seriile de timp vechi. Aceasta înseamnă că schimbarea definiției populației și, respectiv, a numărului populației rezidente, au reprezentat aproximativ jumătate din diferența dintre numărul populației ocupate, conform estimărilor vechi și noi, cealaltă jumătate, fiind cauzată de introducerea noilor standarde.

Atunci când analizăm diferite sub-grupuri de populație, vedem că impactul cauzat de utilizarea populației rezidente este diferit de impactul cauzat de introducerea noilor standarde. De exemplu, cea mai mare diferență în estimările populației s-au observat în zonele urbane, municipiul Chișinău și grupele de vârstă relativ mai tinere, ceea ce înseamnă că diferența

estimărilor de ocupare a fost de asemenea cea mai mare pentru acele grupuri (a se vedea figura 6 și tabelul 6). Este necesar de menționat:

- În mediul urban populația ocupată se estimează cu 151,0 mii (28%) mai puțin ca rezultat al numărului nou al populației. Când luăm în considerație și introducerea standardului nou, estimarea ocupării este cu 164,4 mii (31%) mai mică față de numărului populației ocupate, conform estimărilor vechi.
- În zonele rurale, reducerea datorită noilor estimări ale populației a fost de 83,0 mii (12%), în timp ce noul standard a avut un impact mai mare. În general, diferența combinată a fost de 293,8 mii sau 41% din estimarea ocupării vechii în zonele rurale.
- Vorbind la general, atât estimările noi ale populației, cât și introducerea noului standard internațional au avut impacturi similare pentru bărbați și femei.
- În timp ce noul standard internațional nu a afectat decât sectorul agricultură, silvicultură și pescuit, noul număr al populației a avut un impact major în alte sectoare. Acest lucru era de așteptat, deoarece a avut cel mai mare impact în zonele urbane. Estimarea populației ocupate în alte sectoare ale economiei s-a redus de la 800,2 mii la 599,9 mii persoane (-25%) datorită numărului nou al populației.

Tabel 6 – Impactul modificărilor asupra numărului persoanelor ocupate, 2018

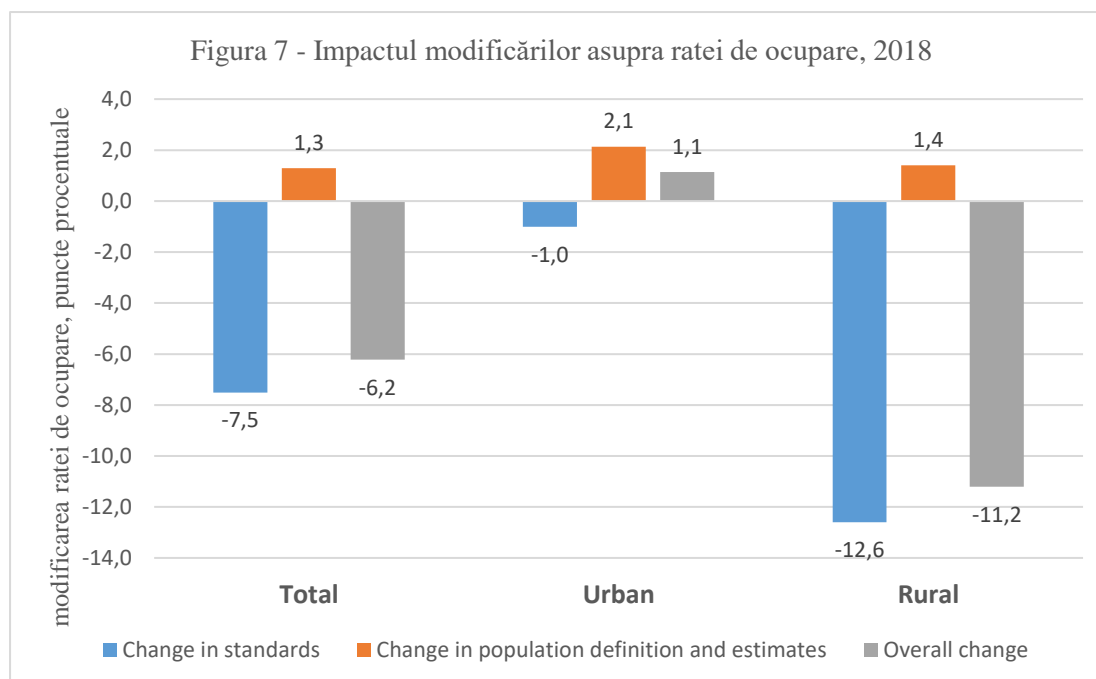
	2018, în medie						
	Standard vechi, populație stabilă (estimări vechi)	Standard nou, populație stabilă	Standard nou, populație rezidentă (estimări noi)	Modificare datorită numărului populației noi		Modificări total (estimări noi față de cele vechi)	
	Mii persoane			mii	% față de estimările vechi	mii	% față de estimările vechi
Total	1252,2	1028,3	794,1	-234,2	-19	-458,2	-37
Industrie/Sector							
Agricultură, silvicultură, pescuit	452,0	228,1	194,2	-33,9	-7	-257,9	-57
Alte sectoare	800,2	800,2	599,9	-200,3	-25	-200,3	-25
Sexe							
Bărbați	621,9	509,6	398,9	-110,7	-18	-223,0	-36
Femei	630,3	518,7	395,1	-123,5	-20	-235,2	-37
Vârstă							
15-24 ani	85,1	70,6	54,7	-15,9	-19	-30,4	-36
25-54 ani	879,6	765,6	573,9	-191,7	-22	-305,7	-35
55-64 ani s	221,3	167,5	142,3	-25,2	-11	-78,9	-36
65+	66,3	24,6	23,1	-1,5	-2	-43,2	-65
Urban/Rural							
Urban	536,0	522,8	371,6	-151,2	-28	-164,4	-31
Rural	716,3	505,4	422,5	-83,0	-12	-293,8	-41
Zone							
Nord	371,2	311,2	236,0	-75,2	-20	-135,2	-36
Centru	359,3	236,2	188,1	-48,1	-13	-171,3	-48
Sud	202,5	165,8	125,4	-40,4	-20	-77,0	-38
Municipiul Chișinău	319,2	315,1	244,6	-70,5	-22	-74,6	-23

Rata de ocupare

Reducerea numărului populației a determinat, inevitabil, o reducere a numărului persoanelor ocupate (sau în alte stataturi). Cu toate acestea, nu este sigur că acest lucru ar provoca o reducere a ponderilor sau a ratelor, deoarece s-au redus atât numărătorul, cât și numitorul. Aceasta este deosebirea față de modificarea standardului statistic, care a afectat doar numărătorul. Dacă reducerea atât a numărătorului, cât și a numitorului este proporțională (de exemplu, ambele se reduc cu 20%), atunci rata, cum ar fi rata de ocupare sau rata șomajului nu s-ar schimba deloc. Prin urmare, impactul asupra acestor indicatori va depinde în principal de modul în care se schimbă distribuția populației. De exemplu, dacă noul număr al populației include o pondere mai mare de persoane cu vârste cuprinse între 55 și 64 de ani, iar persoanele respective au o rată de ocupare mai mare decât media, acest lucru ar face ca noua rată de ocupare să fie mai mare decât cea veche, toate alte lucruri fiind egale.

Folosind datele din 2018, putem observa că pentru toate sub-grupurile de populație, noile estimări ale numărului populației au generat rate de ocupare mai mari, dar nivelul diferenței este relativ mic. Putem interpreta acest lucru prin faptul că schimbarea distribuției populației între estimările populației vechi și noi a însemnat că grupurile cu o rată mai mare de ocupare constituie acum o parte relativ mai mare a populației. Cu toate acestea, redistribuirea nu a fost foarte substanțială, ceea ce înseamnă că impactul a fost relativ mic (a se vedea tabelul 7).

Modificarea standardului statistic a avut un impact mult mai mare asupra ratei de ocupare, așa cum se arată în figura 7, în acest caz evidențiind diferența dintre zonele urbane și cele rurale în special. Pentru zonele rurale, schimbarea standardului statistic a avut un impact major (reducerea cu 12,6 puncte procentuale), în timp ce modificarea definiției și numărului populației a avut un impact relativ minor. În zonele urbane, ambele schimbări au avut un impact relativ scăzut asupra ratei de ocupare, ceea ce înseamnă că noua rată în general este cu 1,1 puncte procentuale mai mică decât rata veche. Rata generală a ocupării a fost cu 6,2% mai mică odată cu aplicarea tuturor modificărilor, determinată aproape în totalitate de modificarea standardelor statistice.

Tabel 7 - Impactul modificărilor asupra ratei de ocupare, 2018

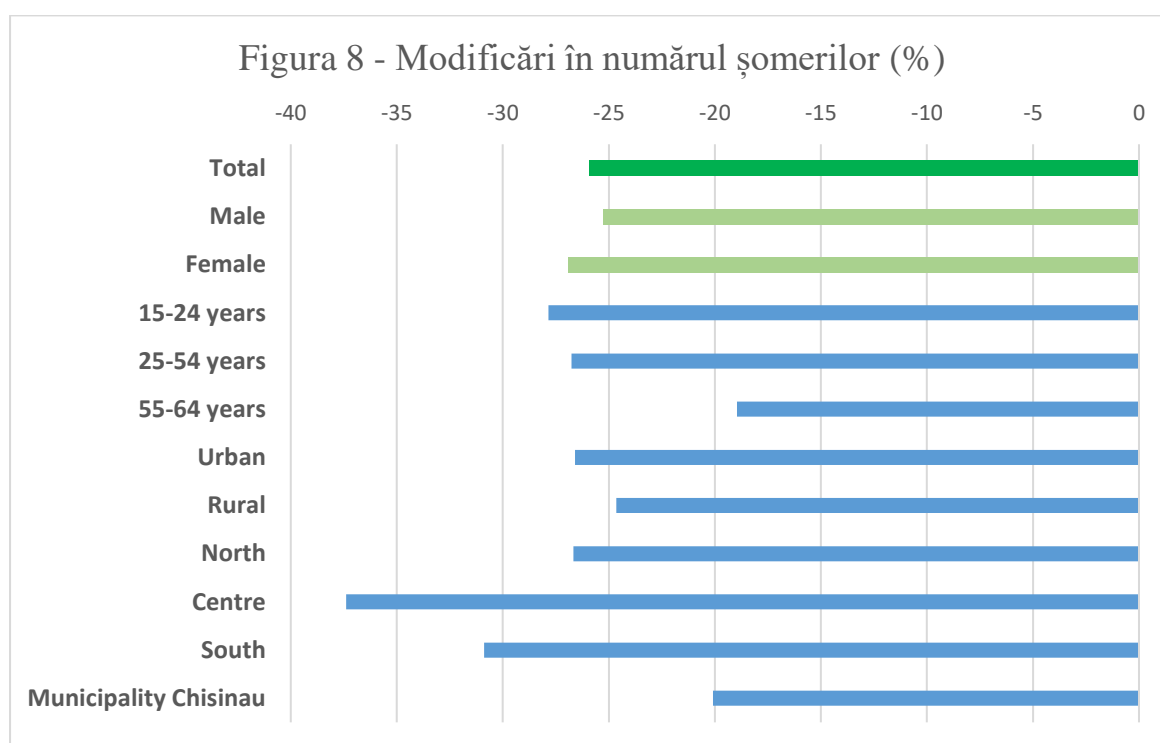
	2018, în medie			Modificare datorită numărului populației noi	Modificări total (estimări noi față de cele vechi)
	Standard vechi, populație stabilă (estimări vechi)	Standard nou, populație stabilă	Standard nou, populație rezidentă (estimări noi)		
	Procente			Puncte procentuale	Puncte procentuale
Total	42,0	34,5	35,8	1,3	-6,2
Sexe					
Bărbați	44,2	36,2	38,6	2,4	-5,6
Femsi	40,0	32,9	33,3	0,4	-6,7
Vârsta					
15-24 ani	19,3	16,0	17,1	1,1	-2,2
25-54 ani	53,1	46,3	50,1	3,8	-3,1
55-64 ani	46,6	35,3	36,1	0,8	-10,5
65+	16,1	6,0	6,4	0,5	-9,7
Urban/Rural					
Urban	40,9	39,9	42,0	2,1	1,1
Rural	42,8	30,2	31,6	1,4	-11,2
Zone					
Nord	42,9	35,9	37,9	2,0	-4,9
Centru	42,3	27,8	28,4	0,6	-13,8
Sud	35,1	28,7	30,3	1,6	-4,8
Municipiul Chișinău	46,3	45,7	46,8	1,1	0,6

2.2.2 Impactul definiției noi a populației și al numărului nou al populației asupra numărului șomerilor

Numărul șomerilor

După cum se arată în figura 8 și tabelul 8, numărul de șomeri s-a redus cu 26% din cauza modificării definiției și numărului populației. Această reducere este aceeași cu reducerea populației în vârstă de muncă (26%).

Numărul vechi estimat de șomeri pentru 2018 a fost de 38,1 mii. Când s-au aplicat noile standarde statistice, acesta a crescut la 44,0 mii (+ 15%), dar când s-au introdus noile estimări ale populației, acesta a scăzut la 34,1 mii (-26%). Drept urmare, noua estimare a șomajului, luându-se în considerație toate modificările introduse, a fost cu 4,0 mii sau cu 11% mai mică decât vechea estimare pentru 2018.

După cum se poate observa din figura 8, în toate subgrupurile au avut loc reduceri datorită modificării definiției populației și numărului populației. Mărimea reducerii a fost relativ similară pentru majoritatea grupurilor, deși cu scăderi relativ mai mari în centru și sud față de municipiul Chișinău. Cu toate acestea, mărimea grupurilor implicate a fost relativ mică, așa că trebuie să fim atenți să încercăm să atribuim o explicație pentru diferențele de impact. Mesajul clar este că reducerea estimărilor populației a făcut ca estimarea șomajului să fie mai mică pentru toate subgrupurile.

Tabel 8 - Impactul modificărilor asupra numărului șomerilor, 2018

	2018, în medie						
	Standard vechi, populație stabilă (estimări vechi)	Standard nou, populație stabilă	Standard nou, populație rezidentă (estimări noi)	Modificare datorită numărului populației noi		Modificări total (estimări noi față de cele vechi)	
	Mii persoane			mii	% față de estimările vechi	000's	% față de estimările vechi
Total	38,4	44,0	34,1	-10,0	-26	-4,4	-11
Sexe							
Bărbați	22,4	26,9	21,2	-5,7	-25	-1,2	-5
Femei	16,0	17,1	12,8	-4,3	-27	-3,2	-20
Vârstă							
15-24 ani	6,8	7,7	5,8	-1,9	-28	-1,0	-14
25-54 ani	27,1	31,4	24,1	-7,3	-27	-3,0	-11
55-64 ani	4,4	4,7	3,9	-0,8	-19	-0,5	-11
65+	*	*	*	*	*	*	*
Urban/Rural							
Urban	25,2	25,4	18,7	-6,7	-27	-6,6	-26
Rural	13,2	18,7	15,4	-3,3	-25	2,2	17
Zone							
Nord	12,5	14,2	10,9	-3,3	-27	-1,6	-13
Centru	5,5	8,3	6,3	-2,1	-37	0,7	13
Sud	4,3	5,3	4,0	-1,3	-31	-0,2	-6
Municipiul Chișinău	16,2	16,2	12,9	-3,2	-20	-3,2	-20

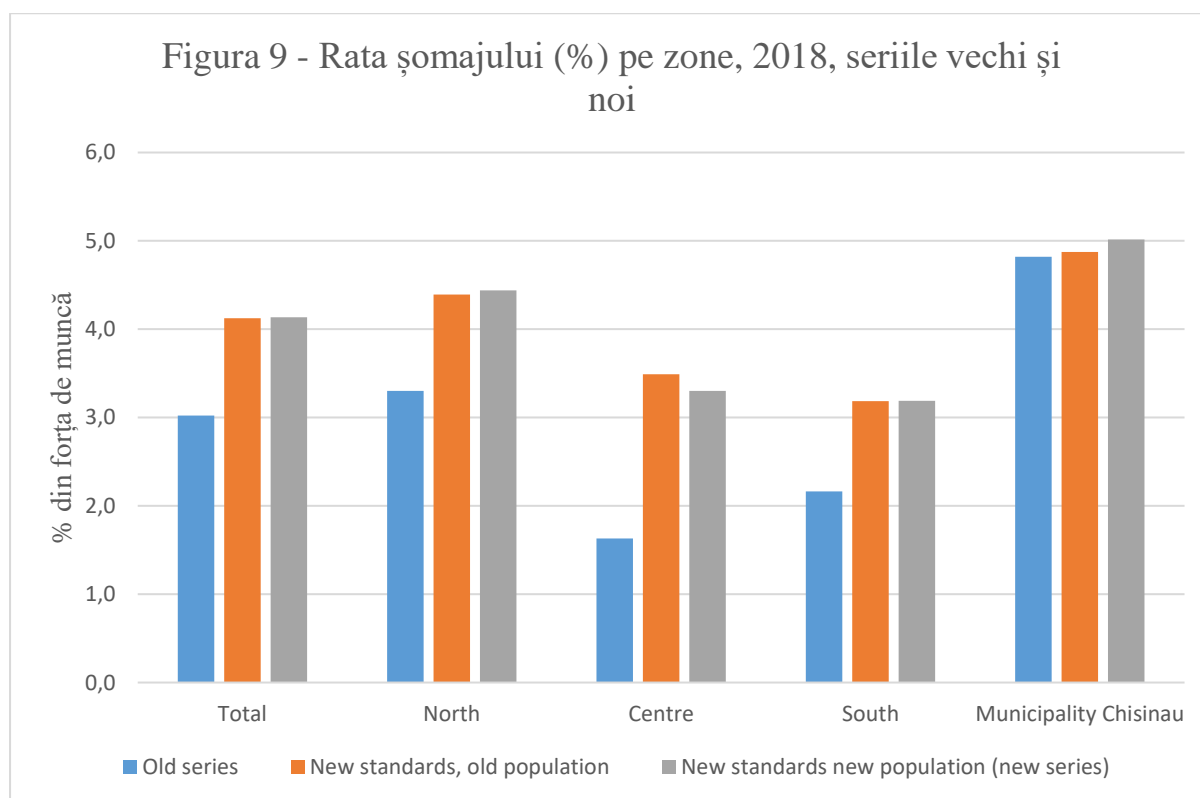
* Prea puține observații pentru a oferi o estimare

Rata șomajului

La fel ca rata de ocupare, rata șomajului este afectată dacă se schimbă distribuția populației. În cazul ratei șomajului, estimările după ce s-au aplicat noile definiții și estimări ale populației au fost foarte apropiate (aproape identice) cu cele care au utilizat vechile estimări ale populației. La nivel total, rata șomajului a fost aceeași folosind estimările populației vechi și noi (4,1%, a se vedea tabelul 9). Aceasta înseamnă că doar introducerea noilor standarde a ocupării a avut un impact asupra ratei șomajului, crescând-o de la 3,0% la 4,1%. Cel mai mare impact al estimărilor noii populații asupra ratei șomajului pentru orice subgrup a fost de 0,2 puncte procentuale, - o diferență, care nu este semnificativă din punct de vedere statistic.

Acest model a fost similar în majoritatea zonelor. Introducerea noilor standarde în general a determinat o rată a șomajului mai mare, în timp ce modificarea definiției și numărului populației a avut un impact redus. Singura excepție a fost la Chișinău, unde niciuna dintre modificări nu a avut un impact mare asupra ratei șomajului (estimare veche 4,8%, estimare nouă 5,0%).

Tabel 9 – Impactul modificărilor asupra ratei șomajului, 2018

	2018, în medie			Modificare datorită numărului populației noi	Modificări total (estimări noi față de cele vechi)
	Standard vechi, populație stabilă (estimări vechi)	Standard nou, populație stabilă	Standard nou, populație rezidentă (estimări noi)		
	Procente			Puncte procentuale	Puncte procentuale
Total	3,0	4,1	4,1	0,0	1,1
Sexe					
Bărbați	3,5	5,1	5,1	0,0	1,6
Femei	2,5	3,2	3,1	-0,1	0,6
Vârstă					
15-24 ani	7,4	9,9	9,7	-0,2	2,2
25-54 ani	3,0	4,0	4,1	0,1	1,0
55-64 ani	1,9	2,7	2,6	-0,1	0,7
65+	*	*	*	*	*
Urban/Rural					
Urban	4,5	4,6	4,8	0,2	0,3
Rural	1,9	3,6	3,6	0,0	1,7
Zone					
Nord	3,3	4,4	4,4	0,0	1,1
Centru	1,6	3,5	3,3	-0,2	1,7
Sud	2,2	3,2	3,2	0,0	1,0
Municipiul Chișinău	4,8	4,9	5,0	0,1	0,2

* Prea puține observații pentru a oferi o estimare

3. Modificări în proiectarea și cadrul de eșantionare

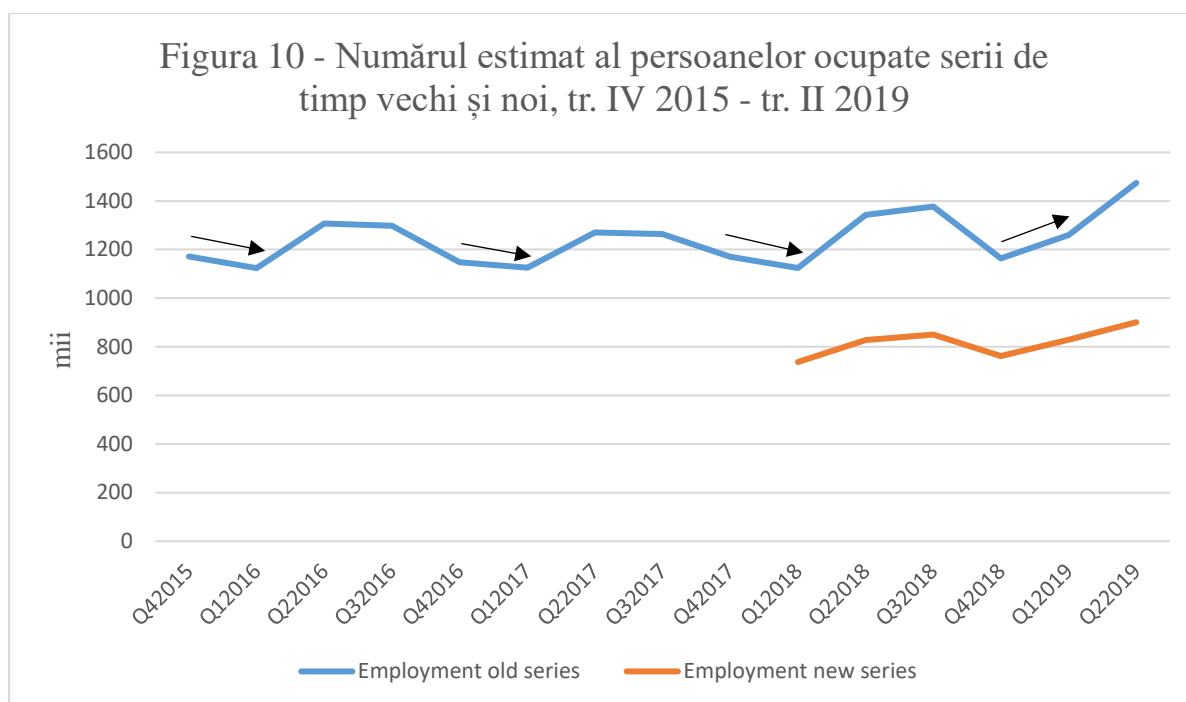
Modificările introduse în proiectarea și cadrul de eșantionare sunt prezentate mai detaliat în anexă. Actualizările cadrului de eșantionare sunt inevitabile din cauza schimbării modelelor rezidențiale în timp. În Molodva, ca în multe țări, aceste actualizări sunt făcute după un recensământ al populației. În acest caz, cadrul de eșantionare a fost bazat pe recensământul populației 2004 până la trimestrul IV 2018, schimbându-se în baza Recensământul Populației 2014 începând cu primul trimestru 2019.

Un punct important de menționat este faptul că nu este posibilă nicio comparație directă a estimărilor folosind eșantioanele vechi și nou, deoarece acestea nu au fost niciodată utilizate în aceeași perioadă de timp. Design-ul și cadrul vechi de eșantionare au fost utilizate până în trimestrul IV 2018, în timp ce noul design și cadru au fost introduse în totalitate în primul trimestru al anului 2019. Nu este neobișnuit în practica internațională introducerea unui nou eșantion în acest fel, deoarece operațiunile cu două eșantioane diferite simultan pot fi foarte scumpe și complexe.

Deși nu sunt posibile comparații directe pentru una și aceeași perioadă de timp, putem revizui seriile de timp cuprinse între 2018 și 2019 pentru a comenta tipul de impact pe care credem că s-a produs și de ce. Din nou, ne vom concentra asupra numărului populației ocupate și a șomajului, deși alte serii sunt, de asemenea, afectate.

Numărul persoanelor ocupate și în șomaj

Figura 10 prezintă evoluția numărului persoanelor ocupate din trimestrul IV 2015 până în trimestrul II 2019. Estimările sunt prezentate pentru seria „veche” și pentru seria „nouă”, care este disponibilă doar din primul trimestru 2018. Este evident că datele urmează un model sezonier clar. De obicei, numărul populației ocupate scade între trimestrul patru al anului și primul trimestru al anului următor din cauza sezonului agricol scăzut, așa cum arată săgețile din grafic. Apoi crește între trimestrul I și trimestrul II în fiecare an. Mărimea creșterilor și scăderilor poate varia. Cu toate acestea, între trimestrul IV 2018 și I trimestru al anului 2019, când s-a schimbat eșantionul, estimarea ocupării a crescut, atât în cadrul seriei vechi, cât și în cadrul seriei noi. Acest lucru sugerează că noul eșantion a provocat o pauză ascendentă a seriei pentru ocupare, care se vede și în alte serii cheie.

Pentru a înțelege cât de mare poate fi această ruptură în seriile de timp, este util să urmărim serii de timp mai lungi, după cum se arată în tabelul 10. Tabelul arată schimbarea maximă, minimă, mediană și medie între trimestrul IV și trimestrul I în fiecare an, începând cu trimestrul IV 2006 pentru 4 indicatori cheie.

Putem observa că începând cu trimestrul IV 2006 până în I trimestru 2007, din trimestrul IV 2017 până în I trimestru 2018, populația ocupată a scăzut în fiecare an cu undeva între 2% și 10,3%, cu o reducere medie de 5,9%. Cu toate acestea, între T4 2018 și T1 2019 a crescut cu 8,3% (+ 14,2% față de media din 2006 până în 2018). Pentru ceilalți indicatori:

- Rata de ocupare a populației a scăzut, de asemenea, în fiecare an între trimestrele IV și I, între 0,8 și 4,1 puncte procentuale, cu o scădere medie de 2,4 puncte procentuale. Între trimestrul IV 2018 și trimestrul I 2019 a crescut cu 3,2 puncte procentuale (+5,6 puncte procentuale față de media dintre 2006 și 2018).
- Numărul estimat de șomeri a crescut de regulă, cu excepția unui singur an. Deoarece numărul șomerilor este mult mai mic decât numărul persoanelor ocupate, modificările procentuale pot fi mult mai mari. Observăm o creștere medie de 39,5% și o creștere mediană (care este mai puțin afectată de schimbările extreme) de 25,9%. Modificarea de la trimestrul I al anului 2018 la trimestrul I al anului 2019 a fost de + 103,5%; + 64% din media dintre 2006 și 2018 sau + 77,6% din mediană.
- Rata șomajului a crescut în fiecare an între trimestrul IV și trimestrul I, de la 0,1 până la 5,0 puncte procentuale. În medie, creșterea a fost de 1,9 puncte procentuale (2,0 puncte procentuale mediane). Între trimestrul IV 2018 și trimestrul I 2019 a crescut cu 3,0 puncte procentuale, cu 1,1 puncte procentuale mai mult decât media dintre 2006 și 2018.

În rezumat, putem concluziona că a existat o ruptură în cele 4 serii cheie evidențiate între trimestrul IV 2018 și trimestrul I 2019. În fiecare caz, indicatorul pare să fi fost crescut datorită modificării eșantionului. Explicația se referă la tipurile de zone introduse acum în eșantion, care nu se aflau în cadrul vechi al eșantionului, deoarece nu aveau populații

rezidențiale mari în 2004, dar au crescut substanțial până în 2014. Aceste zone mai noi de locuințe sunt mai urbanizate și au niveluri mai ridicate de angajare pe piața muncii decât media. Acest lucru a făcut ca estimările pentru ocuparea forței de muncă și șomaj să crească odată cu introducerea eșantionului actualizat.

Tabel 10 – Modificări în estimările cheie, trimestrul IV – trimestrul I, 2006 - 2019

	2006 - 2018				Modificare tr.IV 2018 – tr.I 2019
	Modificare max	Modificare min	Modificare mediană	Modificare medie	
Ocupare (%)	-2,0	-10,3	-6,0	-5,9	8,3
Rata de ocupare (pp)	-0,8	-4,1	-2,4	-2,4	3,2
Șomaj (%)	143,5	-4,6	25,9	39,5	103,5
Rata șomajului (pp)	5,0	0,1	2,0	1,9	3,0

Deși putem observa că a avut loc o ruptură în seriile de timp și direcția acesteia (o schimbare ascendentă a indicatorilor cheie), există informații insuficiente disponibile pentru a estima cu încredere dimensiunea rupturii în serii. Acest lucru se datorează faptului că, în realitate, există mai mulți factori care ar putea provoca schimbări în seria dintre trimestrul IV 2018 și trimestrul I 2019, inclusiv:

- Efecte sezoniere normale (așa cum este descris mai sus)
- Tendințe actuale pe piața muncii (creșteri sau scăderi generale)
- Incertitudinea normală de măsurare statistică
- Impactul actualizării eșantionului

Deoarece nu putem descompune schimbarea dintre tr.IV 2018 și tr.I 2019 între aceste elemente, este imposibil să izolăm doar schimbarea din cauza actualizării eșantionului. În consecință, nu putem recalcula seriile vechi pentru a oferi o serie de timp consecventă între 2018 și 2019. Utilizatorii datelor ar trebui să știe aceste rupturi atunci când analizează datele.

Dintre cei 4 indicatori, schimbarea ratei șomajului pare să fie cea mai puțin substanțială, deoarece noul eșantion a determinat o creștere atât a ocupării, cât și a șomajului, ceea ce înseamnă că numărătorul și numitorul ratei șomajului au fost mai mari.

4. Informații actualizate disponibile în conformitate cu noile standarde

Capitolele anterioare ale notei s-au concentrat pe explicarea impactului modificărilor operate în metodologie asupra seriilor statistice existente. Deși aceasta este o preocupare esențială pentru utilizatori, nu este singura schimbare importantă care a avut loc. Pe lângă aplicarea celor mai noi standarde și practici internaționale, actualizările permit generarea unei game mai mari de date în scopuri analitice. În mod special, noile dezvoltări includ:

- O gamă mai largă de indicatori privind subutilizarea forței de muncă acum incluzând subocuparea în raport cu timpul și un grup denumit forță de muncă potențială.
- statistici separate arată numărul de persoane care privesc muncă neplătită pentru a produce produse alimentare pentru a-și sprijini gospodăria și familia, în special agricultura.

Impactul asupra indicatorilor existenți a fost deja discutat pe larg mai devreme în raport. Punctul principal al tabelului 11 este reprezentat de gama de indicatori cheie acum disponibili când se aplică noile standarde statistice, în comparație cu cele disponibile în standardele anterioare.

Tabel 11 – Indicatori cheie selectați, conform standardelor vechi și noi, 2018

	Standard vechi, populație stabilă	Standard nou, populație rezidentă
Populație în vârstă de muncă (15+)	2982,9	2220,2
Forța de muncă (FM)	1290,7	828,1
Ocupare	1252,2	794,1
Subocupare în raport cu timpul (TRU)	35,2 ^a	27,0
Șomaj (U)	38,4	34,1
Populație în afara FM	1692,2	1392,1
Forța de muncă potențială (PLF)	9,6 ^a	18,4
PLF: Caută de lucru, nu este disponibilă	1,5 ^a	1,3
PLF: Disponibilă, nu caută de lucru	8,1 ^a	17,1
Alte persoane în afara FM	1682,6 ^a	1373,6
Produc produse alimentare, inclusiv producere de subzistență	*	894,6
Rate (%)		
Ratele de participare		
Rata de participare la forța de muncă	43,3	37,3
Rata de ocupare	42,0	35,8
Rata producătorilor de subzistență (abordare ILO)	*	40,3
Ratele de subutilizare a forței de muncă		
LU1 = Șomaj (U)	3,0	4,1
LU2 = TRU + Șomaj	*	7,4
LU3 = Șomaj + PLF	*	6,2
LU4 = TRU + U + PLF	*	9,4

^a Indicatori similari au fost deja publicați de BNS, deși nu sunt cuprinși de a 13-a standarde ICLS

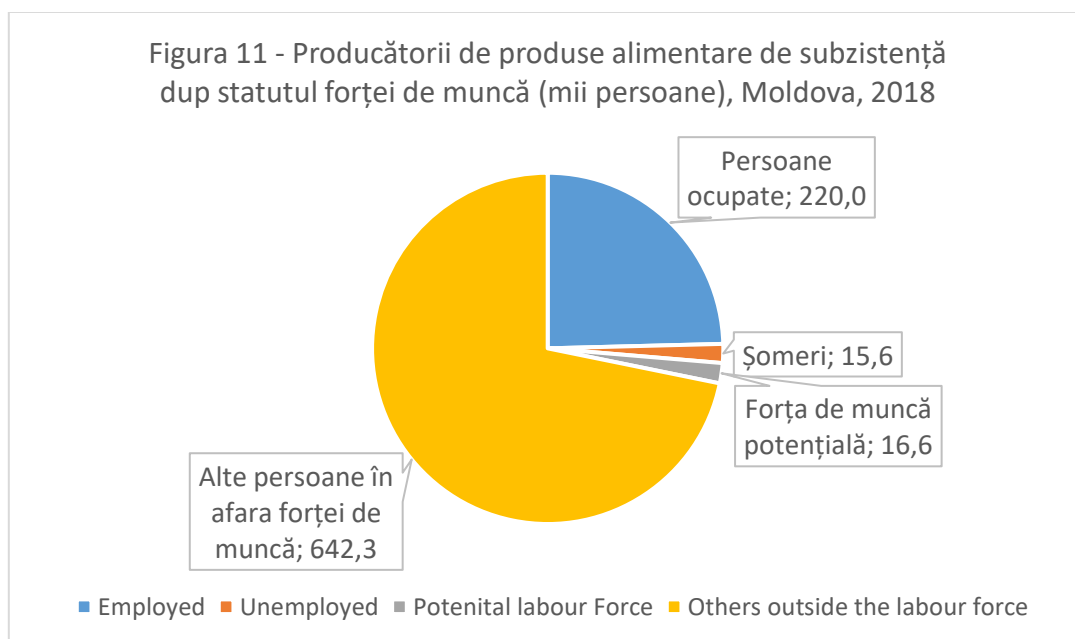
Printre cele mai importante elemente din tabelul 10 putem vedea:

- Un indicator care arată prevalența *muncii depuse pentru producerea produselor pentru consumul familial* (producători de subzistență). În medie, în 2018, 894,6 mii au efectuat acest tip de muncă, reprezentând 40,3% din totalul persoanelor cu vârsta peste 15 ani. Unele dintre aceste persoane au fost identificate ca fiind angajate în conformitate cu vechile standarde (dacă lucrau mai mult de 20 de ore pe săptămână), restul din cadrul grupului numit în afara forței de muncă, ceea ce înseamnă că nu au fost prezentate informații despre activitățile de muncă neplătite.
- În plus la 34,1 mii șomeri, putem observa un număr suplimentar de 27,0 mii de persoane *subocupate* în raport cu timpul (care doresc și sunt disponibili să muncească mai multe ore) și 18,4 mii în *forța de muncă potențială*. Aceasta înseamnă că, în timp

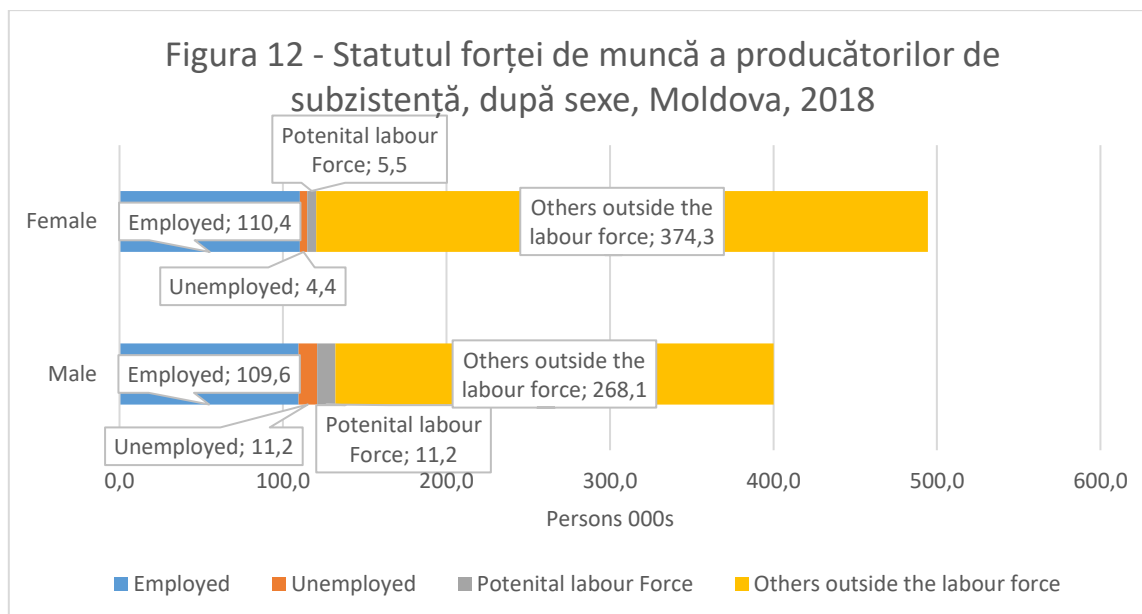
ce rata șomajului a fost de 4,1%, cea mai largă estimare a subutilizării forței de muncă a fost de 9,4%. Trebuie subliniat faptul că aceste estimări ar trebui considerate ca fiind complementare, nu în concurență sau ca înlocuitori pentru estimarea șomajului. Acestea evidențiază grupuri de persoane care exercită o anumită presiune pe piața muncii, dar poate nu în aceeași măsură sau în același mod ca și cei care sunt șomeri (fără ocupare, disponibili îndată și în căutarea unui loc de muncă).

O altă analiză utilă care este acum activată este o perspectivă mai detaliată asupra celor care lucrează pentru a produce hrană pentru consumul familiei. Acest lucru ne permite să vedem cum oamenii au combinat diferite tipuri de muncă pentru a-și susține familia și poate evidenția diferențe importante între zonele urbane și rurale, bărbați și femei sau alte grupuri din populație. Noile standarde recomandă producerea de statistici separate pentru acest grup. Sunt posibile diferite tipuri de analiză. O abordare este aceea de a analiza starea forței de muncă a acestor persoane, așa cum este prezentat în figura 11. Putem vedea că, dintre cei 894,6 mii de producători de produse alimentare, aproximativ un sfert (220,0 mii) erau în același timp ocupați, întrucât aveau un alt loc de muncă sau aveau o afacere care generează un venit.

Din restul de trei sferturi (674,6 mii), un număr mic erau șomeri sau făceau parte din forța de muncă potențială, în timp ce marea majoritate (642,3 mii) se încadra în *alte grupuri de persoane în afara forței de muncă*.

Putem extinde această analiză în diferite moduri. Figura 12 arată că au existat mai multe femei decât bărbați angajați în producția produselor de subzistență. Cu toate acestea, producătorii produselor de subzistență masculină au avut o probabilitate relativ mai mare să aibă o anumită relație cu piața muncii, fie ca ocupați, șomeri, fie în forța de muncă potențială.

Mai mult, putem compara angajamentul forței de muncă al producătorilor de produse alimentare de subzistență cu cei care nu efectuează acest tip de muncă. Tabelul 12 arată că producătorii de produse alimentare de subzistență au avut o rată de ocupare mai mică, dar rate mai mari de subutilizare a forței de muncă, comparativ cu persoanele care nu au fost producători de produse alimentare de subzistență. În combinație, acest lucru sugerează că acest tip de muncă creează unele bariere pentru intrarea pe piața muncii, în timp ce încă nu satisface nevoile persoanelor pentru implicarea pe piața muncii.

Tabel 12 – Statutul forței de muncă, Producătorii de produse alimentare de subzistență și persoane care nu produc produse de subzistență (conform noului standard), 2018

	Total	Producători de produse alimentare de subzistență	Non-producători de produse alimentare de subzistență
Ratele de participare	%	%	%
Rata de participare la forța de muncă	37,3	26,3	44,7
Rata de ocupare	35,8	24,5	43,3
Ratele de subutilizare			
LU1 = Șomaj	4,1	6,8	3,1
LU2 = Subocupare + Șomaj	7,4	10,8	6,1
LU3 = Șomaj + Forța de muncă potențială	6,2	13,1	3,4
LU4 = Subocupare + Șomaj + Forța de muncă potențială	9,4	16,8	6,4

5. Concluzii:

Începând cu anul 2018 au fost făcute actualizări substanțiale ale AFM din Moldova și la seria de date statistice aferente. Acestea au creat câteva pauze în serie pe care această notă a încercat să le explice.

Scopul schimbărilor a fost să introducă actualizări la conceptele metodologice și de referință, care să vizeze generarea de statistici mai cuprinzătoare și orientate, care să reflecte cele mai recente standarde internaționale, practici și informații despre populația din Moldova. Analiza din această notă s-a concentrat pe un set mic, dar cheie, al setului complet de indicatori ai pieței muncii.

Printre punctele cheie de reținut sunt:

- Cele mai recente standarde internaționale statistice, care au fost implementate acum, aliniează mai strâns definițiile cheie ale pieței muncii la nevoile utilizatorilor, reflectând multă experiență și discuții internaționale. În plus, acum se poate genera un set de date mult mai bogat pe diferitele tipuri de oameni ai muncii din Moldova, cum ei interacționează cu piața muncii și cum variază aceste lucruri pentru diferite grupuri de oameni. Această schimbare a avut impacturi importante asupra seriilor statistice existente, precum cele privind ocuparea forței de muncă și șomajul.
- Cele mai recente informații despre populație au fost acum integrate, asigurând statisticile pieței forței de muncă cât se poate de actualizate în ceea ce privește structura populației și mediul de reședință.

Anexă: Descrierea schimbărilor metodologice operate în AFM în 2018 și 2019

1. Introducerea standardelor statistice actualizate

Cei care publică statistici privind forța de muncă în diferite țări se referă adesea la „standardele OIM (Organizația Internațională a Muncii)” ca bază a definițiilor utilizate privind ocuparea forței de muncă și șomajul. Termenul „standarde OIM” se referă la standardele care sunt adoptate în cadrul Conferinței Internaționale a Statisticienilor Muncii (ICLS). OIM găzduiește ICLS o dată la 5 ani și multe subiecte au fost abordate de-a lungul timpului⁴. Probabil cele mai vizibile și aplicate pe scară largă sunt cele care stabilesc definițiile statistice pentru ocuparea forței de muncă și șomaj. Standardele utilizate pe scară largă în ultimele decenii în acest scop au fost adoptate în 1982 la cel de-al 13-lea ICLS.

Începând cu 1982, gama statisticilor privind piața muncii disponibile în țări s-a extins masiv, iar definițiile convenite în 1982 au servit foarte larg. Deși au fost foarte utile, cererile au crescut de-a lungul timpului pentru a revizui standardele din 1982 pentru a oferi o gamă mai largă de statistici privind munca, mai aliniată la nevoile utilizatorilor. Ca răspuns la această cerere, cea de-a 18-ea ICLS din 2008 a solicitat o revizuire a standardului ICLS-13. Această revizuire a avut loc printr-un proces important de dezvoltare și consultare, iar noile standarde au fost adoptate la cea de-a 19-a ICLS în 2013.

Mai exact, modificările cheie au fost::

- A fost stabilit un nou cadru „forme de muncă” care identifică diferite tipuri de muncă pe care oamenii le realizează în funcție de ce e produs în urma activității de muncă și cine este beneficiarul. În acest cadru, ocuparea forței de muncă este o formă de muncă (muncă pentru plată sau profit). Există, de asemenea, recunoașterea faptului că oamenii pot fi angajați în mai multe forme de muncă în aceeași perioadă de timp, ceea ce nu este posibil în cadrul vechiului cadru care a atribuit un singur statut pe piața muncii fiecărui individ (ocupat, șomer sau nu este activ economic). Acestea permit, printre altele, măsurarea sarcinii totale a muncii și dă importanță muncii neplătite realizate de indivizi.
- Noua definiție a ocupării este mai îngustă decât înainte. În particular, în conformitate cu standardele din 1982, persoanele care produceau produse alimentare pentru consumul propriu din gospodărie erau identificate ca fiind ocupate. În conformitate cu noile standarde, aceste persoane nu sunt identificate ca fiind ocupate decât dacă ceea ce produc este destinat în principal să fie vândut. Cei care produc bunuri destinate consumului gospodăriei sunt acum identificați ca realizând „producție de bunuri pentru consumul propriu” și este recomandat să fie publicate statistici despre acest grup, în special acolo unde mărirea grupului este semnificativă, ca și în Moldova.
- Definiția șomajului nu s-a modificat în mod substanțial, dar au fost definiți indicatori suplimentari de subutilizare a forței de muncă pentru a oferi o imagine mai cuprinzătoare a persoanelor care au o nevoie de ocupare nesatisfăcută.

Impactul acestor schimbări depinde în mare măsură de contextul economic al țării și de practicile existente. Într-o țară în care „producția de produse alimentare pentru consumul propriu” este răspândită și a fost măsurată ca ocupare, atunci introducerea noilor standarde statistice ar avea ca rezultat o estimare mai scăzută a ocupării forței de muncă. O a doua

---

⁴ See : <https://ilostat.ilo.org/resources/methods/icls/icls-documents/>

consecință ar fi că se preconizează că numărul de șomeri ar fi mai mare, deoarece unii dintre cei care produc producție de bunuri pentru consum propriu ar putea fi în căutarea unui loc de muncă și să fie disponibili pentru muncă, deci șomeri. Cu toate acestea, impactul introducerii noilor standarde nu trebuie privit doar în ceea ce privește modificările indicatorilor existenți. Noile standarde permit publicarea unor indicatori suplimentari, oferind o gamă mai detaliată de informații despre implicarea și munca pe piața muncii.

În cazul Moldovei „producția de produse alimentare pentru consumul propriu” este o activitate obișnuită (în medie 40% din populația în vârstă activă a efectuat acest tip de muncă în 2018, după cum se evidențiază în raport). În conformitate cu practicile anterioare, aceste persoane au fost considerate ca fiind ocupate dacă au lucrat mai mult de 20 de ore pe săptămână. În conformitate cu noile standarde, acest grup este eliminat din ocuparea forței de muncă și inclus într-un indicator separat al producției de produse alimentare pentru consum propriu (denumit și producători de produse alimentare de subzistență). Deoarece unele dintre aceste persoane pot căuta și sunt disponibile pentru muncă, este de așteptat ca estimările șomajului să crească ca urmare a introducerii noilor standarde, așa cum se arată în raport.

Introducerea noilor standarde în AFM a necesitat actualizarea chestionarului. BNS din Moldova a efectuat această revizuire și a făcut modificările necesare în chestionar din 1 trimestru 2018. Chestionarul a fost actualizat pentru a permite continuarea realizării unor estimări care sunt în concordanță conceptuală cu standardele din 1982 (vechi). Aceasta este o caracteristică importantă a noilor standarde, ceea ce nu este întotdeauna cazul la actualizarea standardelor statistice. Avantajul este că putem compara estimările pentru standardele vechi și noi începând cu primul trimestru 2018 și să ilustrăm impactul, așa cum se arată în secțiunea 2.1 din raport.

Sumar:

Noile standarde includ o definiție a ocupării forței de muncă, care este mai restrânsă decât standardele anterioare. Se preconizează că aceasta va conduce la o estimare mai mică a ocupării forței de muncă și la o estimare mai mare a șomajului. De asemenea, propune să fie publicate informații mai detaliate, inclusiv participarea la producția de bunuri pentru consumul propriu și indicatori suplimentari de subutilizare a forței de muncă pentru a oferi o imagine mai completă a muncii și a subutilizării forței de muncă.

2. Revizuirea numărului populației și modificările populației de referință

Estimările populației sunt utilizate pentru calcularea ponderilor pentru datele AFM în fiecare trimestru. Atunci când rezultatele unui recensământ al populației devin disponibile, este o practică normală să folosești informațiile actualizate pentru a revizui estimările populației și, ca urmare, și estimările pieței muncii. BNS a estimat numărul nou al populației folosind datele din recensământul populației din 2014 și le-a aplicat la extinderea rezultatelor AFM începând cu primul trimestru 2019, precum și recalcularea estimărilor pentru anul 2018 pentru a permite comparații.

În același timp, BNS a aplicat un concept actualizat de populație. Până în 2019, populația s-a bazat pe populația „stabilă” care includea toate persoanele care au fost identificate ca având reședința permanentă în Moldova. Din 2019, aplicăm acum „populația cu reședință obișnuită”, care este un concept utilizat pe scară largă la nivel internațional pentru statisticile populației și cele sociale. Acest lucru înseamnă că doar persoanele care au o durată de ședere

în Moldova de cel puțin 9 luni sunt considerate parte a populației. Principalul impact al acestui lucru este de a reduce populația, deoarece „populația de obicei rezidentă” exclude persoanele care locuiesc în afara Moldovei pentru perioade de cel puțin 9 luni, de exemplu cele care lucrează și trăiesc în țările vecine. Unele dintre aceste persoane își păstrează reședința permanentă în Moldova și au fost incluse în vechea populație de referință „stabilă”.

BNS a finalizat un exercițiu de calculare a „noii” populații începând cu primul trimestru 2018 încoace. Populația „veche” este de asemenea disponibilă până în trimestrul IV 2018, ceea ce înseamnă că rezultatele pot fi comparate direct pentru anul 2018. Impactul pentru diferite subgrupuri de populație este prezentat în tabelul A1 de mai jos.

Tabel A1 –Impactul modificării definiției și numărului populației asupra sub-grupurilor de populație, 2018

	2018, în medie			
	Populația stabilă (veche)	Populația cu reședință obișnuită (nouă)	Diferența (mii)	Diferența (%)
	Persoane, mii			%
Populația în vârstă de muncă	2982,9	2220,2	-762,7	-26
Sexe				
Bărbați	1406,8	1033,9	-372,9	-27
Femei	1576,1	1186,3	-389,8	-25
Vârstă				
15-24 ani	441,2	319,6	-121,6	-28
25-54 ani	1655,1	1146,6	-508,5	-31
55-64 ani	474,4	393,8	-80,6	-17
65+	412,2	360,1	-52,0	-13
Urban/Rural				
Urban	1310,7	884,1	-426,6	-33
Rural	1672,2	1336,1	-336,1	-20
Zone				
Nord	865,8	622,0	-243,8	-28
Centru	850,2	662,0	-188,2	-22
Sud	577,4	414,1	-163,3	-28
Municipiul Chisinau	689,5	522,1	-167,4	-24

Impactul precis al modificărilor numărului populației asupra indicatorilor pieței forței de muncă depinde de o serie de probleme. Întrucât noua populație în vârstă de muncă este substanțial mai scăzută atunci când se aplică noua definiție a populației, se estimează că toate estimările numărului absolut de persoane cu diferite stări ale pieței muncii ar fi, de asemenea, mai mici. Cu toate acestea, impactul asupra ratelor va depinde de modul în care se schimbă distribuția populației. Distribuția în acest caz s-a schimbat în diferite moduri, pe grupe de vârstă, zone etc. În plus, grupul acum exclus este un grup specific, și anume cei care nu au rezidența de obicei în Moldova, dar au reședința permanentă în țară. Impactul schimbării asupra ratelor legate de piața muncii (de exemplu, rata șomajului) este un factor al tuturor acestor schimbări, iar direcția schimbării nu este ușor de prevăzut, având în vedere numărul

de probleme inter-legate. Impacturile reale sunt discutate în partea principală a acestui raport (secțiunea 2.2).

Sumar:

În conformitate cu practicile normale, numărul populației a fost actualizat folosind date din recensământul populației din 2014. În plus, conceptul de populație a trecut de la „stabil” la „populație cu reședință obișnuită” pentru a fi în conformitate cu practicile internaționale. Efectul combinat al acestor schimbări este de a reduce populația totală în vârstă de muncă și estimarea persoanelor ocupate, a șomajului și a altor stări pe piața muncii. Deoarece acest lucru modifică, de asemenea, structura populației utilizate pentru ponderare, au fost afectate, de asemenea, ratele cheie, precum rata șomajului și rata ocupării forței de muncă, dar nu în mod substanțial.

3. Schimbarea designului și a cadrului de eșantionare:

În primul trimestru al anului 2019 a fost introdus un nou cadru de eșantionare și schimbat designul eșantionului. Cadrul de eșantionare (setul de locuințe din care este selectat eșantionul) este acum bazat pe recensământul populației din 2014. Până la trimestrul IV 2018 a avut la bază recensământul populației din 2004. Acest lucru a avut un impact important, deoarece unele zone mai recent dezvoltate din Chișinău, în special, nu au fost incluse în cadrul vechi de eșantionare, dar acum sunt incluse. Deoarece aceste domenii au rate mari de participare pe piața forței de muncă, introducerea lor a majorat estimatorii privind ocuparea și șomajul.

În plus, a fost introdus un nou design de eșantionare. Până în 2018, o abordare de stratificare în două trepte a fost aplicată cu o dimensiune totală a eșantionului de 7200 de locuințe pe trimestru. În prima etapă, au fost selectate 150 de unități de prelevare primară (UPE), folosind probabilitatea proporțională cu dimensiunea (PPS). Comunele (divizia administrativă de nivelul al doilea) au fost folosite ca UPE cu câteva excepții (orașele Cahul și Ungheni au fost împărțite fiecare în 2 UPE, orașul Bălți a fost împărțit în 5 UPE și orașul Chișinău a fost împărțit în 20 de UPE). În UPE-uri rurale, o listare a fost făcută pornind de la lista consumatorilor de energie electrică, în timp ce în mediul urban, lista consumatorilor de energie electrică a fost utilizată fără actualizare. În a doua etapă a fost selectat un eșantion simplu aleatoriu (SRS) de adrese din fiecare UPE.

Începând cu primul trimestru al anului 2019, la prima etapă, a continuat să fie ales un eșantion de 150 de unități de eșantionare, dar natura UPE-urilor este diferită de cea anterioară. Acum, UPE este o agregare de 2 secții din ultimul recensământ (fiecare secție era compusă din 5-7 zone de enumerare (EA)), cu excepția municipiului Chișinău, zona urbană, unde UPE este egală cu o EA. În toate UPE selectate s-a făcut o actualizare a hărții. După aceasta, în cadrul fiecărei UPE, a fost selectat un eșantion aleatoriu de locuințe, cu un eșantion trimestrial general de 7620 de locuințe.

Sumar:

Cadrul de eșantionare și design-ul de eșantionare au fost actualizate. Impactul principal al acestor modificări asupra estimărilor AFM se referă la includerea unor zone rezidențiale mai noi în Chișinău și în alte localități. Rezultatul a fost o pauză ascendentă a seriei de date cheie privind piața muncii, așa cum este discutat în secțiunea 3.